

Afscheid van Jan en Chris

In december en januari namen we afscheid van twee gewaardeerde dierenartsen: Jan van Vuren en Chris Schouten.

Op 20 december vierden we het afscheid van Jan, in “kleine” kring, binnen adVee. Op 31 januari namen we feestelijk afscheid van Chris, waarbij veel varkenhouders aanwezig waren. Beide avonden waren zeer geslaagd, met een geweldige sfeer en mooie herinneringen. Het was fantastisch om samen terug te kijken op hun tijd bij adVee Dierenartsen en hen te bedanken voor hun inzet en collegialiteit. Jan en Chris waren jarenlang maatschapsleden en hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de praktijk. We willen hen nogmaals hartelijk bedanken voor hun toewijding en wensen hen veel succes en plezier in de toekomst! Voor het afscheidscadeau van Jan hebben we (vanuit de maatschap) een gift gedaan aan een goed doel. Op verzoek van Jan is dit de stichting Vrienden van Bernhoven geworden, waarbij we hebben gekozen voor het project Muziek op de IC. Een prachtig initiatief dat bijdraagt aan het welzijn van patiënten! Wist u dat uit onderzoek blijkt dat muziek bij de patiënt aan het bed positief kan werken op pijn en angst. Daardoor zijn er minder pijnstillers, medicijnen voor narcose en medicijnen tegen angst nodig bij IC-patiënten.

Belang externe biosecurity

Hoewel we na de MKZ in Duitsland weer met de schrik zijn vrijgekomen, is het van het grootste belang dat we alert blijven. Er worden regelmatig (sporen van) wilde zwijnen gespot in Brabant en Limburg. Het is daarom heel belangrijk om de externe biosecurity op orde te hebben.

Een hekwerk rond de stallen is hier een belangrijke schakel in. Zoals in onze vorige nieuwsbrief al aangegeven, is een hekwerk rond de stallen verplicht zodra een varkensbedrijf in een beperkingsgebied komt te liggen vanwege een uitbraak van Afrikaanse varkenspest. Hierbij is er geen verschil tussen een hobbybedrijf en een bedrijf met duizenden varkens. Varkens met een uitloop naar buiten of varkens die continu buiten verblijven is een dubbel hekwerk noodzakelijk, aangezien er anders contact kan zijn tussen wilde zwijnen en gehouden varkens.

Verder is dan een bioveiligheidsplan verplicht volgens de EU-regelgeving. Hierin staan onder meer de maatregelen die worden genomen om insleep via medewerkers en bezoekers tegen te gaan. Zo moet er een verbod gelden voor medewerkers om varkens te houden. In het bioveiligheidsplan moet bovendien staan hoe vervoersmiddelen die op het bedrijf komen gereinigd en ontsmet zijn en hoe de schone en vuile gedeeltes op het bedrijf zijn ingericht en van elkaar zijn gescheiden.

Afstudeerstage Dirk van der Wielen

Vanaf de 2e week van februari is Dirk van der Wielen, laatstejaars student Diergeneeskunde aan de Universiteit van Utrecht, te vinden op varkensbedrijven van AdVee Dierenartsen. Dirk doet zijn eindstage over PRRS, een virus ziekte die de varkenshouderij van Nederland, en andere Europese landen in zijn greep houdt.

Tijdens zijn onderzoek gaat hij kijken naar het effect van een goede bioveiligheid op het bedrijf op de PRRS status van dat bedrijf. Wat de PRRS status van het bedrijf is zal bepaald worden aan de hand van speekselmonsters van de oudste gespeende biggen. Hiervoor zal Dirk een aantal geselecteerde bedrijven bezoeken en samen met u de bioveiligheidscheck uitvoeren en de speekselmonsters nemen.

Samen met Dirk, willen wij, de varkens artsen van AdVee Dierenartsen jullie gezondheidsstatus naar een nog hoger niveau brengen.

Finlandreis, ervaring opbouwen met lange staarten sinds 2003

In oktober zijn twee van onze AdVee varkensartsen (Rick van Hout en Tijmen Vos) samen met drie concullega's uitgenodigd door Zoetis om informatie te vergaren over het houden van varkens met lange staarten. Finland was de bestemming, gezien hier al sinds 2003 geen enkel varken meer gecoupeerd wordt.

Naast dat Finland ontzettend veel te bieden heeft aan ongerepte natuur, meer dan 180.000 meren en maar liefst 338.000 km² aan oppervlakte heeft om te ontdekken, moest er op deze reis natuurlijk veel geleerd worden. Hiervoor werden wij uitgenodigd op de faculteit diergeneeskunde van Finland. Het hoofdkantoor hiervan bevindt zich in de hoofdstad Helsinki. Echter, om wat wijzer te worden over de landbouw en veehouderij, verbleven we zo'n 1,5 uur rijden buiten de Finse randstad, waar de faculteit diergeneeskunde en de vergelijkbare MAS/HAS een gezamenlijke opleidingslocatie hebben. Hier werden we warm ontvangen met verschillende Finse specialiteiten, een goede bak koffie en een flinke dosis informatie.

Even een korte opsomming:

- ✓ De Finse veestapel is SPF voor PRRS, Mycoplasma, Salmonella en Vibrio, APP kliniek komt er ook niet voor. Introductie van een van deze kiemen op het bedrijf, houdt in dat dit bedrijf geruimd, gereinigd en ontsmet wordt alvorens deze opnieuw wordt bevolkt. Om dit te handhaven is er in Finland geen import van levende varkens. Het deurbeleid hierin is zeer streng.
- ✓ Betreft het couperen van staarten; dit verlaagt het risico op staartbijten met 50%, dit houdt in dat ook couperen niet de enige oplossing is om volledig van staartbijten af te komen.
- ✓ Het couperen zelf kan ook zorgen voor ontstekingen, maar ook voor neuroma's (woekeringen van zenuwweefsel) en fantoompijn.
- ✓ Bij ongekoupeerde dieren is er een sterke correlatie tussen de staartlengte aan de slachtlijn en intacte dan wel aangebeten staarten. Daarom wordt in de slachterij een staartlengte van meer dan 24 cm beschouwd als een intacte staart.
- ✓ Varkens met een staartlengte van minder dan 24 cm hebben een veel hoger risico op slachtafwijkingen, met name in de vorm van abscessen in rug, bekkengebied of zelfs door heel het lichaam.
- ✓ Varkens hebben veel minder lymfeknopen aan de achterhand dan aan de voorkant, dit wordt mede gezien als een reden waarom infecties via de staart zo makkelijk naar binnen slaan.
- ✓ Er zijn 3 soorten bijters:
 - **Obsessieve bijters**; deze kunnen het gewoonweg niet laten, vaak zijn dit dieren met chronische afwijkingen en daardoor de kleinste varkens uit een koppel.
 - **Incidentele/opportunistische bijters**; dit zijn bijters die uit verveling op staarten sabbelen, gezien er niets anders te doen is, dit sabbelen maakt plaats voor wondjes en wordt vervolgens bijten. Deze moeten opgelost worden door veel afleidingsmateriaal te verstrekken.
 - **Frustratiebijters**; dit type bijter begint zoals de naam doet vermoeden uit pure frustratie, dit zijn bijters welke plots ontstaan bij bijvoorbeeld een sterke wisseling in klimaat, of bij te weinig beschikbaarheid van voer, water of ruimte. Zoek naar de oorzaak van de frustratie om dit type bijtgedrag ook weer snel op te lossen.

V Verder is er nog gesproken over genetische componenten, groeisnelheid en voeding welke een rol kunnen spelen bij bijterij. Zo kan bijvoorbeeld een tekort aan tryptofaan het serotoninemetabolisme ontregelen. Serotonine is een gelukshormoon en bij een afwijking hierin kan men zich natuurlijk voorstellen wat er gaat gebeuren.

V Bij zowel bijters, als slachtoffers wordt een afwijkende serotonine en dopamine metabolisme waargenomen. Of dit gevolg of oorzaak is, is nog niet helemaal bekend.

Na een dag terug in de schoolbanken, welke werd afgesloten met een prachtige wandeling door de natuur, brak de volgende dag aan. Een dag waar we naartoe leefden, we zouden de theorie van de vorige dag, in de praktijk mogen aanschouwen. We werden uitgenodigd op een van de varkensbedrijven die varkens levert voor HKfoods, een grote slachterijorganisatie in Finland. Dit bedrijf, gelegen op een grote steenvlakte heeft alle bovenstaande factoren in de vingers, om staartbijten te voorkomen, en technisch toch goed te draaien! Genetisch werken ze hier met de TN70 zeug, waarvan er zo'n 700 aanwezig zijn en Tempo eindbeer. Alle varkens worden op de eigen locatie opgefokt alvorens ze uitgeleverd worden aan HKfoods.

De basis voor het beheersen van staartbijten begint in de kraamstal. Vrijloopkraamhokken met 7 m² per zeug. Afleidingsmateriaal voor zeug en biggen. Een lage afdelingstemperatuur (streven naar 18 °C) met een microklimaat voor de biggen, waarbij zowel vloerverwarming als warmtelampen zorgen voor een aangenaam biggenest. Dit alles om het welzijn van de dieren op een hoog niveau te houden, zodat de basis voor bijterij niet al in de kraamstal plaatsvindt. Een bijkomstig voordeel van het houden van zeugen in een fijne frisse afdeling is dat zeugen hier tot 10 kg lactovoer op kunnen per dag. Dit komt weer ten goede van de melkgift en de ontwikkeling van de big. Biggen worden hier op 4 weken dan ook gespeend met een gemiddeld gewicht van 8 kg.

Na dat spenen verhuizen de biggen naar een biggenbatterij, welke wederom is ingericht om het welzijn van de dieren op een hoog niveau te brengen, zonder dat dit ten koste gaat van het technisch resultaat. Diepe hokken (0,4 m² Per big), met 60% dichte vloer en een onderkruip. Wederom een microklimaat mogelijk gemaakt door vloerverwarming, om biggen te sturen naar hun functiegebieden en de afdelingstemperatuur laag te kunnen houden. Dit om een hoge voeropname te realiseren. De biggen krijgen maar liefst 6x per dag eten middels een brijvoer installatie. Er zijn zo altijd voldoende vreetplaatsen om alle biggen tegelijk te laten eten. Diepe hokken geeft natuurlijk de ruimte voor een voldoende lange trog. Door deze manier van voeren synchroniseren ze de varkens in hun vreet, wroet, speel en slaapedrag. Voor het wroeten en spelen wordt wederom een grote hoeveelheid afleidingsmateriaal aangeboden, houtkrullen stro e.o. lucerne lijken goed te werken! Dagelijks wordt er vers en veel materiaal aangeboden.

Deze lijn wordt doorgetrokken naar de afmestperiode veel ruimte (1 m² per varken), een koele afdeling, brijvoeding en veel afleidingsmateriaal maakt dat wij op dit bedrijf geen staartbijterij hebben gezien.

Komt het dan helemaal niet voor? Jawel ook door alle inspanning, vernuftig bouwen en veel afleiding komt ook hier wel eens wat staartbijten voor. In Finland wordt er goed betaald voor varkens aan de slachthaak zonder aangetaste staarten, bedrijven die minder dan 2% aangebeten staarten leveren krijgen een leuke toeslag. En hier komen we op de twee bottleneck's van het systeem in Nederland. Allereerst komen er dus varkens met aangebeten staarten aan de slachtlijn, dikke ontstoken staarten worden uiteraard geweigerd maar er is geen stagnatie in de afzet bij milde bijtleasies. Dit maakt dat het systeem met vallen en opstaan heeft kunnen leren in de omgang met lange staarten.

Bottleneck 2 zijn de kosten voor de investeringen zoals de vrijloopkraamhokken, veel ruimte en veel afleidingsmateriaal. Dit gaat gepaard met enorm veel extra kosten. In Finland zijn er subsidies beschikbaar voor alle extra maatregelen die getroffen worden boven op de Europese normen, hierdoor is nieuwbouw en verbouw sneller rendabel.

De take home message voor de AdVee dierenarts van deze reis was als volgt:

Varkens met lange staarten kan! Ook zonder grote problemen, wees niet bang maar vooruitstrevend! Het is een leerproces met vallen en opstaan maar blijf alert en grijp direct in bij de eerste tekenen van bijterij. Neem in overleg met uw adviseurs het bedrijf onder de loep en zoek naar mogelijkheden in plaats van drempels. En als sector zullen we ook dit varkentje weer moeten wassen, en hiermee bedoelen we de hele sector!

**GEZONDE
VARKENSHOUDERIJ**
KENNIS & INSPIRATIE

19 FEBRUARI 2025
13.30u - 19.30u | Eindhoven

BOERDERIJ

adVee
DIERENARTSEN

Op 19 februari 2025 staat de gezondheid van jouw varkensbedrijf centraal bij Het gezonde varkenshouderij event. Het begrip 'gezond' wordt vanuit diverse invalshoeken belicht, met als doel jou praktische inzichten en nieuwe kennis te bieden.

Dompel jezelf onder in interactieve workshops waarin bedrijven uit de sector diep ingaan op specifieke onderwerpen rondom diergezondheid. Dit is niet alleen luisteren, maar actief meedoen aan waardevolle discussies die direct impact hebben op jouw bedrijf.

AdVee Dierenartsen zal ook aanwezig zijn met een interactieve workshop: Kun je darmgezondheid meten? Hoe en waarom?

Steeds meer wordt darmgezondheid naar voren geschoven als een van de belangrijkste pijlers van de algehele gezondheid van zowel mens als dier. Allerlei lichamelijke maar ook psychische problemen worden toegeschreven aan een onjuiste darmbalans.

Wereldwijd wordt er gigantisch veel geld in onderzoek gedaan naar het microbioom.

Wij proberen via meer betaalbare methoden parameters te bepalen om vervolgens te gaan kijken hoe en of we deze parameters kunnen beïnvloeden.

Kennisoverdracht, inspiratie en netwerken staan centraal deze dag. Bovendien kun je na afloop gratis aansluiten bij ons netwerkdiner. Voor Boerderij-abonnees is de deelname kosteloos, dus meld je snel aan via de QR-code en verzeker je van een plek!

Wijzigingen in de apotheek:

Luteosyl is vervangen door Veteglan, de werkzame stof en de dosering is het zelfde!

UITNODIGING

Avond voor jonge varkenshouders

Tijs Tobias:

***"Samen naar een PRRS vrij
Nederland"***

Donderdag
17 april 2025

Inloop **Start**
19:15 19:30

Bavaria Brouwerijcafé
Heuvel 5, 5737BX Lieshout

Aanmelden:

adVee
DIERENARTSEN

VARKENSARTSENZUID
met visie en passie